

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători –Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al garnizoanei Tambov a regiunii militare Privoljsk din 30 iulie 1942, în cauza penală în privința lui

Burdujan Grigorii xxxxxxxxxxxx, născut în anul xxxxxxxx, de naționalitate moldovean, la momentul condamnării soldat în xxxxxxxxxxxxxx, unitatea militară de infanterie nr. x.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 07.10.2021 – 22.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al garnizoanei Tambov a regiunii militare Privoljsk din 30 iulie 1942, *Burdujan Grigorii* a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, *Burdujan Grigorii* a fost condamnat pentru faptul că, în timpul efectuării serviciului militar la unitatea militară de infanterie nr. x, fiind rănit în lupta cu armata fascistă și aflându-se la tratament în spitalul pentru evacuați nr.xxxx, a făcut agitație antisovietică împotriva naționalității ruse și având intenția de a trăda patria, s-a expus în prezența altor soldați și surori medicale despre intenția sa, că odată cu însănătoșirea și trimiterea pe front, nu va mai împușca în trupele germano-fasciste, deoarece fratele său este înrolat în armata dată, dar va trage în ruși. Totodată, a lăudat condițiile de trai în Germania.

Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

3. La 07 octombrie 2021 Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat

recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Burdujan Grigorii.

3.1 În susținerea recursului în anulare înaintat, Adjunctul Procurorului General invocă următoarele:

- în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Burdujan Grigorii, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidare, subminare sau slăbirea puterii de stat, ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- sentința de condamnare în privința inculpatului a fost pronunțată exclusiv pe baza declarațiilor acestuia, fără a fi citați și audiați martori în ședința de judecată și fără a fi administrate și cercetate alte probe;

- Burdujan Grigorii nu putea fi condamnat pentru vociferarea opiniei sale cu referire la situația generală în spital, pentru că acesta nu cunoștea limba rusă și nu se putea exprima corect;

- instanța, la cercetarea dosarului, a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru "activitate contrarevoluționară".

În cazul dedus judecății, Burdujan Grigorii a fost condamnat pentru activitate contrarevoluționară, caz prevăzut de art. 3 lit. a) din Legea

privind reabilitarea victimelor represiunilor politice și în final, urmează a fi reabilitat.

Totodată, Colegiul penal constată că, sentința de condamnare în privința inculpatului este afectată de vicii fundamentale, deoarece a fost pronunțată exclusiv pe baza învinuirii aduse, fără a fi administrate și cercetate alte probe, în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie, încălcând în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare.

Reieșind din cele constatate și reținând prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezente, în speța vizată, motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Burdujan Grigorii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu articolele 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al garnizoanei Tambov a regiunii militare Privoljsk din 30 iulie 1942, cu încetarea procesului penal în privința lui *Burdujan Grigorii xxxxxxxx*, condamnat în baza art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR.

Burdujan Grigorii xxxxxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **17 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion